

ESIMENE PEATÜKK

Dartmouth, 1933

Kitty Underhay töötas vanaema hotellis vastuvõtulauas. Pöörduste taga oli värske päikeseline pärastlõuna. Fuajees oli tunda mesilasvaha ja lavendli aroomi, õhus hõljusid tolmukübemed.

„Täna hommikul tõmmati jõest välja surnukeha,“ pomises Cora Kittyle, tõmmates tolmuharjaga üle vastuvõtulaua. Vanem naine vaatas fuajees ringi, et seal külalisi ei oleks, ja jätkas siis. „Välismaalane, väidetavalt hollandlane. Ja asi tundub hull. Konstaabel ütles, et ohvri pealuu oli sisse löödud.“

„Cora, tõsiselt.“ Kitty põrnitses oma alluvat. „See on liig.“

Cora armastas kuulujutte ja sellises väikeses unises jõeäärses linnakeses nagu Dartmouth oli säärane kuritegu ennekuulmatu. Naine sebis ümber laua, ümar keskealine nagu rõõmust säramas, et sai uudiseid tuua.

„Politsei otsib jõekallastelt alumise praamikai juurest. Härra Farjeon leidis mehe veest, kui oma kioskit avama läks. Ütles, et pidas teda esiti surnud koeraks, nii et tõi pika kepi ning siis vaatas talle otsa nägu, silmad klaasistunud ja jõerohtu täis.“

Kitty ohkas. Kui Cora juba kord vatrama oli hakanud, oli keeruline teda vaikima sundida, aga ta pidi tunnistama, et uudishimu paisus, ehkki ta oleks selle teadmisetä vabalt hakkama saanud. Nagu kõikides linnades, kus käis palju puhkajaid ja laevu, oli ka siin karta probleeme, eriti kuna linnaservas künka otsas oli mereväekolledž. Aga mõrv, eriti välismaalase mõrv, oli tõepoolest uudis.

„Välismaalasi ei või ikka usaldada.“ Cora ajas huuled torusse ja hõõrus kujuteldavat plekki külaliste pearaamatu ees. „Ma kuulsin ka, et ...“ Mida iganes ta lisada kavatses, jäi see ütlemata, kuna fuajeesse tuhises Kitty vanaema, väike ja elegantne oma tviidkostüümis, siidpluusis ning pärlikeega.

„Ma arvan, et laud on nüüd piisavalt puhas, Cora, tänan sind, ja Kitty, kullake, palun keskendu töötegemisele. Sa pead olema vastuvõttus töötades tähelepanelikum. Inimesed ootavad Dolphini hotellis suurepäraselt teenindust.“

Cora torkas tolmuharja targeldatud valge põlle taskusse ja kiirustas minema, ilmselgelt pahane, et ei saanud oma lugu lõpetada. Kitty ei teadnud, kas naerda või ohata, kiskudes pilgu hotelli ees jõekaldal kihavalt stseenilt. Ta arutles, kui paljud päevaks linna tulnud külastajad olid olnud kaldapealse kaugemas otsas vaatamas politsei tegutsemist alumise praamika juures. „Vabandust, vanaema.“

Vanaema kergitas täiuslikult kujundatud kulme. „Soovin, et sa ei jääks unistama. Kardan, et sa ei saa hotelli juhtimisega üksi hakkama, kuni ma Šotimaal olen. See Cora klatš ei aita ka asjale sugugi kaasa. Oma kodus peaks inimene end turvaliselt tundma.“ Vanem naine libistas käe armastavalt üle läikival tammepuidust vastuvõtulaual lebava külaliste pearaamatu tumerohelise naha.

„Vanaema, ma olen sinuga koos hotellis töötanud sestsaadik, kui jaksasin tolmuharja käes hoida. Sul pole mingit põhjust muretseda. Olen kindel, et politsei tabab süüdlase peagi.“ Kitty üritas pahameelt häälest eemal hoida. Ta oli elanud hotellist lapsest saadik, töötanud põhimõtteliselt kõikides ametites, mida vanaema heaks arvas, alates koristajast kuni köögitööliseni, aga ikka kohtles vanaema teda lapsena ja pealegi saamatu lapsena. Dolphin võis ju olla väikeses

jõeäärses Devoni kuurortlinnas parim hotell, aga ta oli oma võimekuses vanaema äraoleku ajal seda juhtida täiesti kindel. Mis puudutab aga nende ukse eest surnukeha leidmist, siis oli see küll häiriv, aga Dolphini hotell ei puutunud kuidagi asjasse.

„Ma tean seda, kullake, aga hotelli juhtimine tähendab ühele inimesele palju tööd ja kohustusi. Sa ei tea eales, milliseid probleeme võib tekkida, eriti suvehooaja alguses. Kõik võib valesti minna, alates sellest, et peakokk läheb minema, kuni mingi probleemini laudlinadega. Meil on ka väga palju broneeringuid. Soovin, et Livvyga poleks nii ebasobival ajal seda õnnetust juhtunud. Selles tsiviliseerimata paigas, kus ta tingimata elada tahab, on keeruline abi saada.“ Vanem naine kortsutas kulmu ja kohendas kaela ümber olevat pärlিকেed.

„Vanatädi Livvy vajab su abi. Ma saan hakkama. Hotell saab hakkama. Sa oled Šotimaalt tagasi enne, kui arugi saad.“ Kitty manas näole kõige säravama ja professionaalsema naeratuse. Ega Livvy polnud süüdi, et libises trepil ja kukkus ning murdis nii pahkluu kui ka õla.

„Hmm. Oleksin sinu Livvy juurde saatnud, aga kuna sa korraldasid selle udupeene džässikontsertide sarja tolle ameeriklannaga, pead sa siin olema ja kõigel silma peal hoidma.“

„Meil vedas, et saime preili Delaware'i suvehooaja avamisele. Ta oli Londonis Cat's Miaow klubis väga populaarne. Selline muusika on praegu moes. Osaliselt tänu sellele meil nii palju kliente ongi.“

„Ma lihtsalt loodan, et ta ei meelita ligi valesid kliente. Uudised mõrvast siin läheduses ei tule meile kuidagi kasuks. See maskiball, mida sa tema esinemiste lõppu planeerid, tähendab samuti palju tööd.“

Vanaemal ei paistnud endiselt sellesse eriti usku olevat, eriti Ameerika orkestrisse ja džässlauljasse, kelle Kitty oli kaheks esimeseks suvise turismihooaja nädalaks palganud. Kitty mõte oli olnud nende suvist meelelahutusprogrammi uute esinejatega värskendada, mitte kasutada samu kohalikke muusikuid, kes käisid kordamööda kõikides laheäärsetes hotellides. Ta krigistas hambaid, olles otsustanud vanaemale tõestada, et muretsemine on asjatu.

Õnneks astus tumedast tammepuust ja klaasist pöörduksest sisse üks vanaema sõbranna ning Kitty sai rahus tööd edasi teha. Ent kui veel kaks vanaema ammusemat sõbrannat mõni minut hiljem fuajeesse sisenesid ja vanaema eluruumide poole suundusid, hakkas Kitty kahtlustama, et midagi on teoksil.

Tema hirmud said kinnitust, kui saabus väikest kasvu, tumehallide lokkidega matsakas proua Craven, tilluke omapärane viltkübar peas ja rebasenahast boa õlgadel. Tema näol oli otsustav ilme.

„Kitty, mu kallis, kuidas su vaesel vanaemal läheb?“ Naise vali hääl kandus läbi fuajee.

„Väga hästi, tänan küsimast.“ Proua Craven meeldis vanaema sõbrannadest Kittyle kõige vähem. Endine linnapea tegutses kõikide ühiskondlike komisjonide ja heategevuskomiteede juhatuses ning oli ka golfinaiskonna kapten. Ta tekitas alati tunde, nagu oleks Kitty kõigest mustus tema kingatalla all.

„Ma ei tea, kas ikka läheb. Loomulikult satub Livvy pidevalt hätta. Ta sattus juba lapsena tihti õnnetustesse. Mõtlematu ja hooletu,“ kuulutas proua Craven. Ta võttis kindad käest ja pistis käekotti. „Su vanaema on ilmselt oma elutoas?“

„Jah, ma arvan, et ta lasi just teed tuua.“ Kitty üritas oma vanatädi kujutleda tüdrukuna, kellega alatasa õnnetusi juhtus. Livvy sai eelmisel sünnipäeval seitsekümmend neli.

„Loodan, et sa toetad oma vanaema selle kohutava muretsemise keskel. See õnnetus on Livvyle tüüpiline, ta ei mõtle üldse teiste peale. Täpselt nagu sinu ema.“ Proua Craven tuhises minema enne, kui Kitty vastata jõudis, mis oli olukorda arvestades isegi hea, sest Kitty keelele kerkis mitu ebaviisakat sõna.

„Palun, preili Kitty. Teile kuluks vist tassike teed ära.“ Cora tuli tagasi ja asetaskandiku väikesele kapile laua taga seinakorvas. „Seal on teile ka küpsis, kui tahate.“

„Aitäh, Cora.“ Kitty naeratas naisele, valmis tema varasema klatši koha pealt silma kinni pigistama. Cora oli töötanud hotellis seitsaadi, kui Kitty oli laps. Matsakas naine korralikes mustades tööriietes ja valges põlles, hallid juuksed valge tanu all kenasti krunnis, ning ta oli parandamatult uudishimulik. Kitty vanaema jättis tema häbematusse tähelepanuta, kuna Cora oli hea töötaja ja vanaema teadis ka, et Cora kodune elu ei ole kõige õnnelikum.

„Nägin seda vana vastikut proua Cravenit sisse tulemas. Huvitav, kui tihti me kohtame teda siis, kui teie vanaema Šotimaale sõidab?“ mõtiskles Cora teekandikuga toimetades.

„Ma ei taha selle peale mõeldagi. Vanaemal on täna „tüdrukutega“ kokkusaamine, nii et ilmselt „astuvad“ nad läbi, et siin kõigel ja ka minul silma peal hoida. Eriti pärast tänast.“ Kitty krimpsutas nägu. Ta tundis oma vanaema ja tema sõbrannasid liigagi hästi.

„Vabandage,“ segas viisakas mehehäälnende jutuajamist. „Mul kästi siia tulla ja küsida proua Treadwelli.“

Cora taandus fuajeesse, kui mees vastuvõtulaua juurde astus.

Mees oli puhtaks raseeritud näoga, pikk ja sihvakas, kolmekümnendates eluaastates, ülikond tundus olevat küünarnukkide kohalt kulunud ning tal oli kaasas väike räbaldunud nahkkott. Tema väljanägemine ei vastanud Dolphini tava-pärasele klientuurile ega ka kellelegi sellisele, kellega vanaemal võiks kokkusaamine olla.

Kitty kõhkles, teadmata, kas segada vanaema hommikust kokkusaamist sõbrannadega.

„Ee ... preili? On see ikka Dolphini hotell?“ Mehe sinistes silmades säras Kitty hämmingu peale lõbusus.

„Jah, söör, loomulikult. Te ütlete, et mu vanaema ootab teid?“

Mehe naeratus laienes, tuues välja väikese lohukese paremal põsel. „Jah, proua Treadwell ootab mind.“

Kitty üle võttis võimust professionaalsus. „Ma teatan talle.“ Ta võttis telefonitoru ja valis värisevate sõrmedega vanaema toa numbri. „Mis nime ma ütlen?“

„Matthew, härra Matthew Bryant.“

Vanaema vastas teise kutsungi järel. „Vanaema, siin on keegi härra Matthew Bryant. Ütleb, et sul on temaga kokkusaamine.“ Kitty pani tähele, et võõra huuled tõmblesid, kui ta tema nime ees sõna „härra“ rõhutas.

„Imetore, ma ootasingi teda. Las Cora juhatab ta minu eluruumidesse.“

Kitty pani toru ettevaatlikult hargile, miljon vastuseta küsimust peas tiirlemas. Vanaemal oli ilmselgelt midagi plaanis ja kuues meel ütles, et see ei meeldi talle. Viimasel ajal oli juhtunud üldse palju imelikke asju. Ükski neist polnud midagi väga olulist, aga siiski tekitasid need hämmeldust ja vanaema polnud tahtnud neist rääkida.

„Kutsun kellegi teid sinna juhutama.“ Kitty kavatses vajutada väikese messingist kella nuppu, kui nähtavale ilmus

Cora. Kitty arutles, palju teine kuulnud oli. Ta ei olnud lauast väga kaugel, üritades kahtlemata pealt kuulata. Corale meeldis üle kõige midagi esimesena teada saada.

„Cora, kas sa võiksid härra Bryanti vanaema eluruumi-desse juhatada?“

Mees võttis nahkkoti kätte. „Meeldiv kohtuda ...“ Ta kummardus, et Kitty reväärile kinnitatud tagasihoidlikku kuldset nimesilti lugeda. „Preili Kitty Underhay.“

Kitty punastas, nähes mehe pilgus löbusust tema ilmselge ebamugavustunde pärast mehe häbematusse üle.

„Palun järgnege mulle, söör.“ Cora läks läbi fuajee trepi poole, võõras tema kannul.

Õnneks polnud fuajees külalisi, nii et Kitty kasutas juhust ja jõi teed, mille Cora oli talle seiniorva jätnud. Ehkki jook oli peaaegu külm, aitas see närve rahustada. Ta arutles, kes on Matthew Bryant ja mis asja on tal vanaema juurde.

Kitty neelas viimase lonksu alla, vabisedes külma puru-segust teed juues kergelt. Mehe saabudes tekkinud sõrmede värisemine pani portselani kõlisema, kui ta tassi alustassile tagasi asetaski. Ta ei saanud aru, miks mehe saabumine talle niimoodi mõjus, aga miski mehes oli tema tavapärasest meelerahu rikkunud.

Kitty kiikas oma kohalt kevadist päikesepaistet. Sellistel päevadel nagu täna tundus sajanditevanune hoone talle peale vajuvat, lämmatavat ja litsuvat vastu iidseid seinu nagu abitu ööliblika. Hotell oli peaaegu sama vana kui Dartmouth ise, pärit 16. sajandist ja olnud Kitty suguvõsa valduses aastasadu seitsaadik, kui see alustas väikese kõrtsina, kuni tänapäevani, mil see oli suur hotell, majutades aina kasvavaid turistide horde. Puitkarkassil hoone seisis jõe ääres ülemise praamikai lähedal ning kiire jalutuskäigu kaugusel Warfleeti lahest ja iidsest Dartmouthi kindlusest.

Väljas säras päike veepinnal, kindlus valvas jõesuuet ja inimesed nautisid ilusat ilma. Kitty oli sees, lõksus oma pärandi käes, tegi sama tavalist tööd, päevast päeva.

„Ma viin teekandiku ära, preili, enne kui teie vanaema seda näeb, või meil tuleb pahandusi.“ Cora tuhises seiniorva ja võttis kasutatud nõudega kandiku kaasa.

„Aitäh, Cora. Kas sa juhatasid selle mehe vanaema juurde?“

Cora vastas sama häbematult nagu alati: „Jah, preili, ja üritasin välja uurida, mida ta siin teeb, sest olen teda kindlasti varem näinud, aga ta oli tumm nagu kala.“ Ta raputas pead, hämmeldunud ilme näol. „Vabandage, preili, mul pole teile mingit infot.“

*

Matt niheles ebamugavust tundes roosimustrilise sitskangaga tugitoolis poole tosina silmapaari puuriva pilgu all.

„Veel teed, kapten Bryant?“ Proua Treadwell võttis hõbedase teekannu ja viipas tema pooltühja tassi suunas.

„Täna, ei, ja ma eelistan pöördumist „härra“. Sõda on ammu läbi ja minu teenistusaeg lõppenud.“ Ta pani tassi ettevaatlikult alustassile väikesel läikival mahagonlaual.

Proua Treadwell asetas teekannu tagasi kandikule ja põimis käed süles kokku. „Väga hea. Saan aru, et minu ettepanek on veidi ebatavaline, aga kuna ma sõidan homme Šotimaale, ei ole aega raisata ja Kitty heaolu on mulle peamine. Seda enam, et hotelli läheduses toimus alles täna hommikul mõrv.“

Matt tõmbas käega läbi juuste ja soovis, et oleks pannud selga parema ülikonna ning ette parema lipsu. Paremad riided oleksid andnud talle proua Treadwelli ja tema sõbrannade ees

tugevama kaitse. Ta oli minevikus seisnud silmitsi paljude ohtudega, aga see vanadaamide kamp oli hirmutavam kui miski muu. Eriti hirmutav oli see daam, kellel oli karusnahast boa ja terav pilk ning kes istus nagu kuninganna troonil parimas tugitoolis. Ülejäänud daamid istusid diivanil ja proua Treadwell sirge seljatoega toolil teekandiku kõrval.

„Mida teie lapselaps sellest mõttest arvab?“

Vanem naine surus huuled kokku. „Eelistaksin, et Kitty ei teaks, miks te tegelikult hotellis viibite. Ma ei taha talle muret valmistada.“

„Aga kui ta teaks, et tema elu või hotell võivad ohus olla, oleks ta valvsam.“

Naised vahetasid pilke.

„Ei.“

Matt ohkas ja üritas uuesti. „Kas te olete politseisse pöördunud?“

Tema küsimuse peale kostis toas summutatud närvilist itsitamist.

„Paraku ei ole meie politsei selline, nagu olema peaks. Linna jaoskond on väga väike, aga nende haldusala suur. Olen rääkinud vaneminspektoriga, ent kuni midagi juhtunud ei ole, on nende pakutavad teenused piiratud. Pealegi pean ma Dolphini hotelli maine peale mõtlema,“ lõpetas proua Treadwell kulmu kortsutades.

„Kas olete kindel, et ei saa mulle rohkem infot anda?“
Matt teadis, et naine varjab midagi. Enne tema saabumist teada olnud üksikasjad olid üsna ebamäärased. Proua Treadwell oli tema vanemate ammune tuttav. Matt oli vaid isa pealekäimisel selle töö väikeses jõeäärses Devoni kuurortlinnas vastu võtnud. Sestsaadik, kui ta paar kuud tagasi valitsusametist lahkus, oli ta olnud ripakil ja isa arvates oleks see talle ilmselt paras ajaviide.

Vanem naine ohkas, tõusis toolilt ja läks toa teise otsa. Ta avas kirjutuslaual väikese mahagonist kirjakasti kaane ja võttis sealt väikese paberipataka.

„See on kõik, mis mul on. Minu põhimure on Kitty ja hotelli kaitsmine. Ma ei tea, kellega tegu või mida ta loodab saavutada.“ Naine ulatas pataka Mattile.

Matt vaatas talle silma. „Aga te *kahtlustate*, kes see olla võib, eks ole?“

Naine pööras pilgu esimesena ära, kinnitades mehe kahtlusi, et ta teab palju rohkem, kui oli avaldanud.

„Jah.“ Vanadaam pöördus ja läks kõrge eendakna juurde, et jõe vaadata.

Matt silmitses enda käes olevaid kirju – trükitud valgele odavale paberile, kõik allkirjata, sama sõnumi erinevad versioonid. Ümbrikke polnud, samuti mitte allkirja ega ka vihjet, kes need võis kirjutada.

Ma tulen sisse nõudma seda, mis kuulub õigusega mulle.

„Kes see teie arvates on?“ küsis Matt.

Vanema naise selg tõmbus sirgu ja tema käsi värises, kui ta läks tumerohelise sametkardina äärt kohendama. „Inimene, keda pidasin surnuks.“

Matt tundis külma hingust, kui naised vaevukuuldavalt õhku ahmisid.

„Ja kes see siis on?“ Tema mõtted kandusid kohe väikese-kasvulisele, heledate lokiis juustega noorele naisele all vastuvõtus. See asi oli temaga seotud, pidi olema.

„Minu tütar Elowed, Kitty ema.“